

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Assertionvm Theologicarvm Sfortiae Pallavicini Sacrae Theologiae Professoris in Collegio Romano Societatis Iesv. Libri Qvinque

Pallavicino, Sforza

Romæ, 1649

Cap. 8. Ad quæ obiecta extendatur actus fidei diuinæ: vbi, an ad sequelas moraliter, physicè vel metaphysicè certas; an ad reuelationes priuatas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38925

CAPVT VIII.

*Ad quæ obiecta extendatur actus
fidei diuinæ: ubi an ad sequelas
moraliter, physicè vel meta-
physicè certas; an ad reuelatio-
nes priuatas.*

146 **S**I vna præmissa sit de
fide, & alia certa
physicè, vel moraliter, id non
sufficit vniuersaliter vt conclu-
sio possit credi per fidem. Pro-
batur: nam aliòqui posset fide
credi negatio omnium miracu-
lorum, quæ non sunt approba-
ta ab Ecclesia. Ex. g. est fide
certum quòd Deus est author
omnis effectus, sed est physicè
certum quod ignis, qui est in
India, nunc calefacit, ergò si

I 2 ex

ex vna præmissa de fide, & ex alia certa physicè posset inferri consequentia de fide, utique esset de fide: *Deus nunc concurrat cum igne Indico ad productionem caloris*; Imò esset de fide propter eandem rationem, quod *Deus cras concurret ad motum solis*. Et ratio à priori est, quoniam ea tantum sunt de fide, quæ si non essent vera, *Deus esset mendax*. Id verò non contingit in conclusione elicitata dependenter ab vna præmissa physicè tantum certa. Nam si illa præmissa esset falsa, atque adeo falsa etiam conclusio, nil propterea conqueri possemus de Deo tanquam mendace, & deceptore.

147 Idem censeo etiam si altera præmissa sit fidei, altera præ-

præ-

ex
erri
E
rrit
onē
op.
od
otū
uo-
le,
eus
n
ci-
nif-
am
ue
nil
us
s,
nsi
era

præmissa sit metaphysicè e-
uidens: quamuis enim ex his
sequatur conclusio certissima,
tamen hæc certitudo non
innititur soli veracitati diui-
næ, sed etiam illi obiecto me-
taphysicè euidenti, quod Deus
non reuelauit, & quod si esset
falsum, non possemus arguere
Deum de mendacio. Nihil er-
gò distinguendum est sicut a-
liqui distinguunt, vtrum illa
conclusio sit aliquid entitatiuè
distinctum an identificatum
cum obiecto, quod Deus reue-
lauit. Nam in ordine ad reue-
lationes, & ad assensus perindè
se habēt obiecta realiter, ac tā-
tum formaliter distincta; alio-
quin omnis veritas posset esse
de fide, quia Deus reuelauit se
cognoscere omnia: in cuius re-

198 *Liber Tertius*
uelationis obiecto includuntur
singula entia, & singulae cog-
nitiones de illis.

148 Ratio autem huius
rei à priori est, quoniam verba
immediatè substituuntur con-
ceptibus; & cum Deus loqua-
tur verbis humanis, reuelat no-
bis verum fore conceptum sub-
stitutum talibus verbis. Porrò
cōceptus substituti diuersis ver-
bis sunt realiter distincti, adeo-
que habent veritatem realiter
distinctam, etiam si id quod illis
diuersis verbis correspondet ex
parte obiecti sit planè idem:
& ideo quoties credo verita-
tem alicuius conceptus non
cōrespondentis illis verbis, per
quæ Deus locutus est, credo ali-
quid distinctum realiter ab eo,
quod Deus immediatè reuela-
nit. Con-

149 Concedendū tamen est, aliqua esse de fide, quæ non videntur explicitè, & immèdiatè contineri in reuelationibus diuinis. Alioquin nulla definitio Ecclesiæ esset vera de fide, quoniam Deus tantum reuelauit in vniuersali, *Ecclesiam esse columnam, & firmamentum veritatis*, cum qua propositione vniuersali necesse est coniungere aliam propositionem minorem particularem, & notam non per reuelationem Dei, sed per experientiam, hoc est *Ecclesia id definiuit vt colligatur in conclusione: Ergo id est verum*. Aduertendum ergo est aliqua reuelari à Deo in genere ad hoc vt credantur solum in genere; cuiusmodi sunt illa *Deum omnia cognoscere, omnia*

efficere: per quas reuelationes Deus tantum intendit ut de ipso sciremus eiusmodi perfectiones uniuersales in genere. Alia Deus reuelauit in genere ad hoc ut credantur in specie, & in indiuiduo; sed quoniam prolixum, & infinitum fuisset ea singillatim enumerare, Deus adhibuit reuelationem genericam substituendo illam (incompletè tamen, ut infra explicabitur) collectioni omnium reuelationum indiuidualium.

150 Supposita hac distinctione dicimus, ea, quæ reuelantur à Deo generatim, priori modo, non posse credi in indiuiduo per actum fidei ob rationes supra explicatas: non posse tamen discredi nisi per

si per actum repugnantem
fidei quoties cognoscitur ve-
ritas propositionis minoris à
Deo non reuelatæ . Impossi-
bile enim est dissentiri con-
sequentia, quando argumen-
tum apparet in forma, quin
dissentiatur alteri ex præmis-
sis . At quando reuelatio fuit
generica posteriori modo; tunc
assensus indiuidualis est de fi-
de . Illa enim experientia,
quam habemus tunc de ve-
ritate minoris particularis, est
aliquod complementum locu-
tionis diuinæ , per quam Deus
reuelat hoc obiectum in indi-
uiduo : quare si ea experien-
tia , quæ proponit nobis hunc
hominem tanquam Pontifi-
cem ritè electum, & hunc ar-
ticulum tanquam definitum.

ab ipso, vel Concilio, esset falsa, & præstigiōsa, possemus conqueri de Deo tanquam de deceptore, vt pote qui cōcurreret ad illam apparentiam, quæ prudenter censeretur à nobis locutio diuina, quamuis non esset, & sine cuius apparentiæ infalibilitate non possemus discernere credenda à non credendis.

151 Liquet ex prædictis quid significet illud commune effatum: *nō datur noua reuelatio in Ecclesia*: significat enim, nō dari reuelationem, quæ non sit cōplementum reuelationis præteritæ. Et ideò Sūmus Pōtifex, vel Concilium non potest cōdere nouam scripturam Canonicam sicuti poterant Apostoli. Quocirca in hac parte
 maior

maior erat S. Ioannes S. Lino, licet ei esset inferior quoad iurisdictionem. Cæterum illud axioma non significat non dari nouam quamdam locutionē Dei, quæ sit explicatio, & complementum reuelationis antiquæ ita vt reddatur nobis de fide id quod ante non erat de fide, cum scilicet Deus per Ecclesiam explicat de quibusnā obiectis particularibus locutus sit quando edidit illas reuelationes vniuersales.

152 Imò verò etiam de fide cōsemus illas definitiones, per quas Ecclesia aliquid declarat illatum partim à reuelatione Dei, partim ab aliqua veritate naturaliter nota, cuiusmodi sunt multa ex. g. quæ definiuntur in Concilio Tridenti-

no de Sacramento Eucharistię.
Voluit enim Deus Ecclesiam
esse interpretem scripturę non
tantum quasi grammaticalem,
& ignobilem, sed more nobi-
liorum interpretum, qui multa
inferunt non explicitę per au-
thorem enunciata. Hoc enim
prodest tũm ad hoc, vt semper
nouam doctrinam ex eodem
fonte fideles hauriant tũm ad
hoc vt damnentur illę proposi-
tiones, quę credi non possunt,
quin discredatur aliqua propo-
sitio à Deo reuelata. An autem
hęc vel illa enunciatio sit veri-
tas cum qua concordet articu-
lus reuelatus; Ecclesia quidem
nō potest definire in omni ma-
teria; nec enim habet assisten-
tiam Spiritus Sancti super quo-
libet obiecto alioquin ignoto,
sed

sed tantum id potest in illis materijs, quæ ex se habeant moralem certitudinem. Id enim spectat ad rationem interpretis, & commentatoris, & per hoc distinguitur à nuncio, quæ principalis locutor immediatè affatur; Sed posita ea morali certitudine, Ecclesia non potest errare in interpretatione: atque adeo certitudo illa moralis tunc transit in metaphysicam propter Dei promissionem, quod *nō deficiat fides Petri*, & propter illam revelationem quod *Ecclesia sit columna, & firmamentum veritatis*. Sicut propter similem rationem transit in metaphysicam illa certitudo, quæ alioquin esset tantum moralis, vel physica quod extiterint tales Pontifices, & talia Concilia, quo-

206 *Liber Tertius*
rum definitiones habemus.

153 Non solum ea, quæ
sunt per Ecclesiam recepta, &
definita, sed etiam priuatæ re-
uelationes si fierent cum suffi-
cienti apparentia possent mo-
uere ad actum fidei. Videtur
colligi ex Tridentino vbi negat
posse quempiam (non simpli-
citer, sed cum hac limitatio-
ne) sine speciali reuelatione
certum esse de sua salute certi-
tudine fidei: colligitur etiam ex
scriptura nam Prophetæ cre-
debant multa per fidem ante-
quam eorum Prophetiæ ab Ec-
clesia reciperentur. Et Zacha-
rias punitus est, quia non cre-
didit reuelationi priuatæ. Et ra-
tio vniuersalis probans illos nõ
solum esse posse veros actus fi-
dei, sed eiusdem rationis, ac a-
lios,

De Fide, Spe, &c. C. VIII. 207,
lios, & ab eodem habitu prouenientes est, quoniam in omnibus reuelationibus sufficienter propositis interuenit idem obiectum formale, hoc est veracitas Dei. Ille tamen qui non crederet reuelationi priuatæ, nō vocaretur *Hæreticus*, adeoque non incideret in censuras, & pænas, quas Ecclesia Hæreticis imponit.

154 Reuelatio facta vni nō potest esse obiectum fidei in ordine ad alios audientes nisi ex circumstantijs constet eandem secundariò dirigi etiam ad ipsos. Vel enim illa apparentia perquam aliquis iudicat eam fuisse locutionem Dei factam alteri, est locutio diuina, vel non: si est: ergo dum audiēs ab ea mouetur, vtique mouetur
à locu-

à locutione facta sibi : si non est, ergò potest aliquis discredere quin putet Deum mendacem : potest enim credere illã apparentiã esse fallacem & simul credere Deũ esse veracissimum : atque adeo dum credit, illam quam audiuit fuisse locutionem Dei, non innititur soli veracitati diuinæ, sed partim etiam alicui obiecto naturali & fallibili; quod est contra naturam actus fidei .

155 Obiectum fidei debet esse reuelatum reuelatione strictè sumpta, & non tantum illa reuelatione lata , per quam dicitur Deus loqui in operibus creatis, & sensibilibus : Quamuis enim multa ex argumentis, quæ fiunt contra illam sententiam, declinentur si nomine
huius

huius fidei latæ intelligatur assensus obscurus, & voluntarius, quem prudenter homines præstant ex motiuo naturalium effectuum erga bonitatem Dei, & eius inclinationem ad remuneranda piorum opera; adhuc tamen ea sententia non solum est reijcienda, quia pugnat cū communi scholasticorum, & Patrum sensu. sed etiam, quia duplici argumento reuincitur.

156 Primum est auctoritas Pauli ad Rom. 10. *quomodo, inquit, inuocabunt, in quem non crediderunt, aut quomodo credent ei, quem non audierunt, quomodo autem audient sine predicante, quomodo autem predicabunt nisi mittantur sicut scriptum est quā speciose pedes euangelizantium pacem, euangelizantium bona.*

Sed

Sed non omnes obediunt Euangelio. Isaias enim dicit Domine, quis credidit auditui nostro; ergo fides ex auditu auditus autē per Verbum Christi. Vbi semper Apostolus requirit ad inuocandum Deum illa inuocatione de qua, supra dixerat quicumque inuocauerit nomen Domini, saluus erit. missionem, prædicationem, verbum, auditum.

157 Secundū argumentū est ductū à ratione, quia fides est sperandarū substantia rerū, & ideo semper includit articulum Dei remuneratoris, vt infra. Nullus autē effectus naturalis præstat fundamētū firmissimæ spei, & assensui super omnia quod Deus sit bonus remuneraturus, quia nullus ex his effectibus imponit Deo vllam necessi-

ge-
uis
des
bü
lus
um
fu-
ue-
it.
-
ntü
des
, &
im
-
lis
næ
a
re-
ef-
re-

cessitatem in ordine ad futura;
Hæc enim necessitas oritur ex
sola Dei promissione superna-
turali; ideò Tridentinum sess. 6
cap. 6. ait *homines disponi ad iu-
stitiam dum diuina gratia adiuti
fidem ex auditu concipientes libe-
rè mouentur credentes vera esse,
quæ diuinitus reuelata, & pro-
missa sunt.* Verum quidem est,
etiam Hæreticos, Iudeos, &
Macomitanos, quin omnes
Ethnicos, ad quos per veras
traditiones ortas ex Noe, alijsue
humanigenis progenitoribus,
peruenerit notitia vnius summi
Dei, qui sit bonorum remunc-
rator, posse elicere verum actū
fidei si ex ignorantia inculpa-
bili versentur in illa secta.